

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL101		Türkiye Türkçesi I			
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	ÇTL101	Türkiye Türkçesi I	3	3	4

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

Dil kavramını, bir bilim alanı olarak dilbilgisini ve Türkiye Türkçesinin sınırlarını tanıy ve tanıtabilir. Türkçenin ses ve şekil yapısını tanıy ve kelime türetme imkânlarıyla değerlendirmeler yapabilir. Dilin işleyişi ve Türkçenin mantık sistemini tanıy ve bilgilerini aktarabilir. Kelimelerin ses ve yapı düzeni bakımından gramatikal incelemesini yapabilir. Türkçenin tarihi dönemlerde geçirdiği ses ve yapı değişikliklerini bilir ve yazılı metinlerde takip edebilir. Türkçeyi doğru, güzel ve etkili bir şekilde kullanır.

Ders İçeriği:

Dilin ne olduğunu kavratmak, Türkçenin dünya dilleri arasındaki yerini tespit etmek, dil bilim ve dil bilgisi arasındaki farkları göstermek, dil bilgisini dalları hakkında bilgi vermek, dillerin sınıflandırılması hakkında bilgi vermek, Türkçenin tarihsel dönemlerini tanıtmak, Türkçenin ses özellikleri ile ilgili bilgiler vermek, ses olaylarının ve Türkçenin bürünsel özelliklerinin neler olduğunu anlatmak. Türkiye Türkçesinin sesbilgisi açısından incelenmesi, Türkiye Türkçesindeki ünlüler; bu ünlülerin özelliklerine göre sınıflandırılması, ünlü uyumları ve ünlülerle ilgili ses olayları; Türkiye Türkçesindeki ünsüzler; bu ünsüzlerin sınıflandırılması ve ünsüzlerle ilgili ses olaylarının ortaya konulması.

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Dersi Veren:

Prof. Dr. Ercan ALKAYA

Dersin Yardımcıları:

Dersin Kaynakları

Ders Notları

: Karaağaç, Günay (2011), Türkçenin Ses Bilgisi, -KesitYayıncıları Hengirmen, Mehmet (1998), Türkçe Dilbilgisi, EnginYayınevi, 3. Baskı, Ankara.

Kaynakları

: Aksan, Doğan (1980), Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim 1, 2, 3, TDK Yayınları, Ankara.

Dökümanlar

: Ediskun, Haydar (2005), Türk Dilbilgisi, 10. Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul.

Ödevler

: Gülensoy, Tuncer (2000), Türkçe El Kitabı, Akçağ Yayınları, Ankara.

Sınavlar

: Ergin, Muharrem (2009), Türk Di lBilgisi, Bayrak Yayınları, İstanbul

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	: 100	Alan Bilgisi	: 100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Dilin Tanımı ve özellikleri		
2	Konuşma dili, yazı dili		
3	Tarih boyunca Türklerin kullandıkları Alfabeler, sözcük alış-verişleri.		
4	Türkçenin Tarihi Dönemleri		
5	Dil topluluğu, kültür ilişkisi		
6	Dil ilişkileri, dil akrabalıkları		
7	Ara Sınav		
8	Yapı ve köken bakımından dil sınıflandırmaları		
9	Türkçede sesler seslerin sınıflandırılması		
10	Türkçenin ses özellikleri		
11	Türkçede ses olayları		
12	Türkçede seslerin birleşmeleri		
13	Ses Olaylarıyla ilgili kurallar		
14	Yarı Yıl Sınavı		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No Açıklama

Ö01 Türkiye Türkçesinin fonetiği ve morfolojisini bilme, tanıma

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No Açıklama

P02 Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabelerle (Göktürk, Arap, Kiril) yazılan metinleri okuyup anlayabilme

P01 Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.

P05 Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabileme

P10 Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma

P09 Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.

P06 Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabilme

P03 Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma

P07 Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme

P08 Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma

P04 Türk dili, lehçeleri ve edebiyatlarının başlangıçtan günümüze kadarki tarihi gelişim ve değişimine vakıf olma.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	3	14	42
Sınıf Dışı Ç. Süresi	1	25	25
Ödevler	2	6	12
Sunum/Seminer Hazırlama	0	0	0
Ara Sınavlar	1	8	8
Uygulama	2	6	12
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	10	10
Toplam İş Yükü			109
AKTS Kredisi			4

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları						
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek						

	P01	P05	P06	P07	P08	P09
Tüm						5
Ö01	2	2	3	5	2	5

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL103 Türk Dili Tarihi I					
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	ÇTL103	Türk Dili Tarihi I	2	2	3

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

Türk dilinin iç ve dış tarihî gelişimi, dünya dilleri arasındaki yeri, yayıldığı coğrafi alanlar, nüfus, kullanıldığı statüler (devlet, yazı, bilim, edebiyat, kültür dili, ...), yazıldığı belli başlı alfabeler (Köktürk, Uygur, Arap, Kiril, Latin, ...), diğer dillerle ilişkisi ...vb. konularını öğretmek.

Ders İçeriği:

Türk dilinin iç ve dış tarihî gelişimi, dünya dilleri arasındaki yeri, yayıldığı coğrafi alanlar, nüfus, kullanıldığı statüler (devlet, yazı, bilim, edebiyat, kültür dili, ...), yazıldığı belli başlı alfabeler (Köktürk, Uygur, Arap, Kiril, Latin, ...), diğer dillerle ilişkisi ...vb. konuları inceler.

Ön Koşulları:**Dersin Koordinatörü:****Dersi Veren:**

Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZEREN

Dersin Yardımcıları:**Dersin Kaynakları**

Ders Notları	: Caferoğlu, A., Türk Dili Tarihi I-II, İstanbul, 1984.
Kaynakları	: Ercilasun, A. B. , Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi, Akçağ Yay., Ankara, 2004.
Dökümanlar	: Akar, A., Türk Dili Tarihi, Ötügen Yay., Ankara, 2005
Ödevler	:
Sınavlar	:

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	: 100	Alan Bilgisi	: 100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Dil: sözlü dil, yazılı dil; dil ve tarih ilişkisi (dil evrimi).		
2	Yapı ve köken bakımından dillerin sınıflandırılması, Türk dilinin durumu.		
3	Türk dilinin tarihi dönemleri ve Altay Türkçesi, en eski Türkçe, ilk Türkçe (lir-Türkçesi ve şaz-Türkçesi) çağları hakkında özet bilgi.		
4	Eski Türkçe (6-11. yy.): Göktürkçe (Orhon Türkçesi) devresi; tarihçe, alfabe, dil özellikleri.		
5	Orhon yazıtlarının Türk dili, tarihi, kültürü bakımından önemi, yazıtlardan örnek metin çözümlemesi.		
6	Eski Türkçe: Uygur Türkçesi devresi; tarihçe, alfabeler, dil özellikleri.		
7	Uygur Türkçesinin Türk dili, tarihi, kültürü bakımından önemi, Uygurca örnek metin çözümlemesi.		
8	Ara sınav		
9	Orta Türkçe (11-16. yy.) dönemi hakkında özet bilgi, Türk dilinin Arapça ve Farsça ile ilişkisi. Karahanlı (11-13. yy.), Harezmi (14. yy.), Çağatay (15-17. Yy.), Kıpçak (13-17. yy.), Eski Anadolu Türkçesi 13-15. yy.) hakkında özet bilgi.		
10	Divanü Lûgatit-Türk: Yazarı, değeri, Türk dili tarihi ve lehçeleri bakımından önemi; DLT'den örnekler.		
11	Kutadgu Bilig: Yazarı, değeri, Türk dili tarihi ve edebiyatı bakımından önemi; KB'den örnek metinler.		
12	Codex Cumanicus, Muhakemetü'l-Lûgateyn, Şecere-i Terâkime hakkında kısa bilgi ve bu eserlerden örnek parçalar.		
13	Yeni Türkçe (16. yy.dan günümüze): Türk lehçelerinin tasnifi (fonetik, coğrafi, ... tasnifler), Batı (Güneybatı) Türkçesi, Kuzey-Doğu (Doğu) Türkçesi.		
14	Türk dilinin bugünkü durumu, kullanıldığı ülkeler, kullananların sayısı, diğer dillerle ilişkisi, ortak alfabe ve dil sorunları.		
15	Final Sınavı		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Türk dilinin dünya dilleri arasındaki yerini ve tarihi gelişimini bilir.
Ö02	Türkçenin tarihi ve çağdaş lehçelerinin tarihi gelişimini ve temel dil özelliklerini bilir.

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabelerle (Göktürk, Arap, Kiri) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.
P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabilme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabilme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme
P08	Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P04	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatlarının başlangıçtan günümüze kadarki tarihi gelişim ve değişimine vakıf olma.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	2	25	50
Sınıf Dışı Ç. Süresi	1	15	15
Ödevler	1	15	15
Sunum/Seminer Hazırlama	0	0	0
Ara Sınavlar	1	5	5
Uygulama	0	0	0
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	5	5
Toplam İş Yükü			90
AKTS Kredisi			3

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları						
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek						

	P02	P05	P06	P07	P08	P10
Ö01	3	3	2	2	4	1
Ö02	3	5	2	3	2	1

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL105 Türk Edebiyatı Tarihi I					
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	ÇTL105	Türk Edebiyatı Tarihi I	2	2	3

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

Türk edebiyatının tarihi dönemleri ve bu dönemlerin edebî özellikleri konusunda gerekli bilgileri vermek

Ders İçeriği:

Türk edebiyatının dönemleri, temsilcileri, edebî özellikleri

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Dersi Veren:

Yrd. Doç. Dr. Hasan ŞENER

Dersin Yardımcıları:

Dersin Kaynakları

Ders Notları	:	BANARLI, N. S., Resimli Türk Edebiyatı Tarihi: Destanî Devirlerden Zamanımıza Kadar, 2 C., 1947-1948.
Kaynakları	:	KÖPRÜLÜ, Mehmed Fuad, Türk Edebiyatı Tarihi, İstanbul, 1926.
Dökümanlar	:	TİMURTAŞ, Faruk Kadri, Tarih İçinde Türk Edebiyatı, 1981. Komisyon, Türk Edebiyatı Tarihi, (Editör: Talât Sait Halman), Kültür ve Turizm
Ödevler	:	Bak. Yayınları, 2007.
Sınavlar	:	

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:		Eğitim Bilimleri	:	
Mühendislik Bilimleri	:		Fen Bilimleri	:	
Mühendislik Tasarımı	:		Sağlık Bilimleri	:	
Sosyal Bilimler	:	100	Alan Bilgisi	:	100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Türk edebiyatının sınıflandırılması		
2	Sözlü edebiyat, destanlar devri.		
3	Yazılı edebiyat, ilk şairler.		
4	Kutadgu Bilig ve Divan-ı Lügati't-Türk,		
5	Atabetü'l-Hakayık ve Divan-ı Hikmet		
6	Divan edebiyatı ve genel özellikleri		
7	Divan edebiyatında şekiller		
8	Ara Sınav		
9	Divan edebiyatında türler		
10	Divan edebiyatında tarzlar ve divan şiri poetikası		
11	Halk edebiyatı ve genel özellikleri.		
12	Anonim halk edebiyatı		
13	Âşık edebiyatı/Tekke edebiyatı		
14	Genel Sınav		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Türk edebiyatının hangi devrelere ayrıldığını öğrenecekler.
Ö02	İslamiyet öncesi ve geçiş dönemi Türk edebiyatının özelliklerini öğrenecekler.
Ö03	Klasik, Halk, Çağdaş Türk edebiyatının genel özelliklerini öğrenecekler.

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabetlerle (Göktürk, Arap, Kiri) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.
P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabileme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabileme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme
P08	Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P04	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatlarının başlangıçtan günümüze kadarki tarihi gelişim ve değişimine vakıf olma.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	14	2	28
Sınıf Dışı Ç. Süresi	10	4	40
Ödevler	3	3	9
Sunum/Seminer Hazırlama	3	3	9
Ara Sınavlar	1	2	2
Uygulama	0	0	0
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	2	2
Toplam İş Yükü			90
AKTS Kredisi			3

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları										
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek										
	P01	P02	P03	P04	P05	P06	P07	P08	P09	P10
Tüm	3	1	4	4	3	2	1	1	2	5
Ö01	3	1	5	4	3	2	1	1	2	5
Ö02	3	1	4	4	3	2	1	1	2	5
Ö03	3	1	5	4	3	2	1	1	2	5

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL113 Türkçe ve Kompozisyon I					
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	ÇTL113	Türkçe ve Kompozisyon I	2	2	3

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

Öğrencilerde birleştirici ve bütünleştirici bir ana dili sevgi ve şuurunu uyandırmak. Öğrencilere, anlama ve ifade etmeyle ilgili temel beceriler kazandırmak, edebî metinleri okuma ve çözümleme pratiği sağlamak, proje veya sunu hazırlamada faydalı olacak kompozisyon yöntemlerini öğretmektir.

Ders İçeriği:

Dilin Tanımı ve İşlevleri, Yeryüzündeki Diller ve Dil Aileleri, Türk Dilinin Yapısı, Tarih Boyunca Türklerin Kullandıkları Yazı ve Alfabeler, Anlaşma Aracı ve Sosyal Bir Kurum Olarak Dil, Kompozisyon Kavramı ve Dil ile Yapılan Kompozisyon, Dilin Kazanılması ve Kullanılması ile İlgili Çalışmalar (Dinleme, Okuma, Konuşma, Yazma), İmlâ ve Noktalama, Yazı Dili, Konuşma Dili ve Dilde Ortaya Çıkan Farklılaşmalar ve Sebepleri (Lehçe, Şive, Ağız).

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Dersi Veren:

Yrd. Doç. Dr. Gülda ÇETİNDAG SÜME

Dersin Yardımcıları:

Dersin Kaynakları

Ders Notları	: Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu, Ankara 2010
Kaynakları	: Yazım Kılavuzu, Türk Dil Kurumu, Ankara 2010.
Dökümanlar	: Özkan, Mustafa v.d., Türk Dili Yazılı ve Sözlü Anlatım, İstanbul 2006. Karaalioglu, Seyit Kemal, Kompozisyon Sanatı, İstanbul, 1999. Özdemir, Emin, Güzel ve Etkili Konuşma Sanatı, Remzi Kitabevi, 1999. Özön, Mustafa Nihat, Yazmak Sanatı ve Kompozisyona Giriş, İstanbul, 1971.
Ödevler	: Aksan, Doğan, Her Yönüyle Dil/Ana Çizgileriyle Dilbilim, c.1,2,3, Türk Dil Kurumu Ankara 2003. Aksoy, Ömer Asım, Atasözleri Sözlüğü, İnkılap Kitabevi, Ocak 1988. Aksoy, Ömer Asım, Deyimler Sözlüğü, İnkılap Kitabevi, Ocak 1988. Dilçin, Cem, Yeni Tarama Sözlüğü, Ankara, 1983.
Sınavlar	: Tansel, Fevziye Abdullah, İyi ve Doğru Yazma Usulleri, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul. Ergin, Muharrem, Üniversiteler İçin Türk Dili, Bayrak Yayınları, 2002. Gülensoy, Tuncer, Türkçe El Kitabı, Ankara 2000.

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	: 100	Alan Bilgisi	: 100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Dil; dil-kültür, dil-millet bağlantısı, dil aileleri. Konuşma dili, yazı dili. Kompozisyonun hayattaki yeri ve önemi, kompozisyonda plân, kompozisyon çeşitleri, kompozisyon yazmada başarının yolları.		
2	Kompozisyonda plan yapma, kâğıt ve yazı düzeni. Yazım kuralları.		
3	Yazım kuralları, Noktalama işaretleri.		
4	Paragraf; bölümleri, çeşitleri; konu, içerik, ana düşünce.		
5	Tarih boyunca Türklerin kullandıkları yazı ve alfabeler.		
6	Türkçenin genel özellikleri.		
7	Ara Sınav		
8	Anlatım biçimleri; anlatım ile cümle bozuklukları ve bunların düzeltilmesi.		
9	Yazılı kompozisyon türleri: bibliyografya, biyografi, çeviri, deneme, dilekçe, fabl, fıkra, haber.		
10	Yazılı kompozisyon türleri: hikâye, inceleme, konferans, makale, masal, mektup, mülâkat, nutuk.		
11	Yazılı kompozisyon türleri: özet çıkarma, rapor, reklam, roman, röportaj, seyahat yazıları, şiir, tiyatro.		
12	Türkolojiye hizmet eden kuruluşlar ve Türkologlar.		
13	Öğrencilere ödev olarak verilen "dil konulu birer kitap okuma etkinliği" çerçevesinde, sınıfta kitapların tanıtılması.		
14	Öğrencilere ödev olarak verilen "dil konulu birer kitap okuma etkinliği" çerçevesinde, sınıfta kitapların tanıtılması.		
15	Yarıyıl Sonu Sınavı		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Türkçeyi, sözlü ve yazılı anlatımda bütün kuralları ve incelikleriyle kullanabilir.
Ö02	Planlı bir şekilde düşünebilecek ve düşündüklerini de bir plân dahilinde ifade edebilir

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabelerle (Göktürk, Arap, Kiril) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.

P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabilme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabilme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme
P08	Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P04	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatlarının başlangıçtan günümüze kadarki tarihi gelişim ve değişimine vakıf olma.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	2	25	50
Sınıf Dışı Ç. Süresi	1	20	20
Ödevler	1	10	10
Sunum/Seminer Hazırlama	0	0	0
Ara Sınavlar	1	10	10
Uygulama	0	0	0
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	0	0	0
Toplam İş Yükü			90
AKTS Kredisi			3

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları				
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek				

	P01	P03	P06	P07
Ö01	5	2	5	5

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL115 Türkmen Türkçesi I					
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	ÇTL115	Türkmen Türkçesi I	3	3	4

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

Karşılaştırmalı dilbilimin tanımı, Türk lehçelerinin sınıflandırılması ve Türk lehçelerinin coğrafyası, Türk lehçelerinin oluşumu, Türkmen Türkçesinin dil özelliklerini öğretmek

Ders İçeriği:

Türkmenistan ve Türkmenlerle ilgili genel bilgileri, Türkmen Türkçesinin tarihi gelişimini, kullanılan alfabeleri, Türkmen Türkçesindeki ünlülerin ve ünsüzlerin özelliklerini belirlemek ve ünlü ve ünsüzlerle ilgili ses olaylarını örnekleriyle birlikte ortaya koymak.

Ön Koşulları:**Dersin Koordinatörü:****Dersi Veren:**

Yrd. Doç. Dr. Süleyman Kaan YALÇIN

Dersin Yardımcıları:**Dersin Kaynakları****Ders Notları**

: Buran, Ahmet; Alkaya, Ercan; Yalçın, S. Kaan, Çağdaş Türk Yazı Dilleri-I, Akçağ, Yay., Ankara, 2014.

Kaynaklar

: Buran, Ahmet; Alkaya, Ercan, Çağdaş Türk Lehçeleri, Akçağ, Yay., Ankara, 2013

Dökümanlar

: Türk Lehçeleri Grameri, Editör Prof. Dr. Ahmet B. Ercilasun, Akçağ Yay., Ankara, 2007.

Ödevler

: Tekin, Talat, Türk Dillerinde Birincil Uzun Ünlüler, Simurg Yayınları, İstanbul, 1995.

Sınavlar: Tekin, Talat ve diğerleri, Türkmençe Türkçe Sözlük, (Yay: Mehmet Ölmez), Simurg Yayınları, Ankara, 1995.
Kara, Mehmet, Türkmençe, Akçağ Yay., Ankara, 2001.**Ders Yapısı****Matematik ve Temel Bilimler**

:

Mühendislik Bilimleri

:

Mühendislik Tasarımı

:

Sosyal Bilimler

: 100

Eğitim Bilimleri

:

Fen Bilimleri

:

Sağlık Bilimleri

:

Alan Bilgisi

: 100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Türkmenler ve Türkmenistan hakkında genel bilgiler.		
2	Türk lehçelerinin tasnifi ve Oğuz grubu Türk lehçelerinin genel tanıtımı.		
3	Türkmen Türkçesinin tarihi gelişimi.		
4	Türkmen Türkçesi Kiril alfabesinin tanıtımı.		
5	Türkmen Türkçesi Latin alfabesinin tanıtımı.		
6	Türkmen Türkçesinin genel ses özelliklerinin belirlenmesi.		
7	Ara sınav		
8	Türkmen Türkçesindeki ünlüler ve uzun ünlüler hakkında bilgi verilmesi.		
9	Türkmen Türkçesindeki ünlülere ait ses olaylarının örnek metinler üzerinde gösterilmesi.		
10	Türkmen Türkçesindeki ünlü uyumları.		
11	Türkmen Türkçesindeki ünsüzler ve ünsüzlerle ilgili ses olaylarının örnek metinler üzerinde gösterilmesi.		
12	Türkmen Türkçesindeki ünsüz uyumu.		
13	Türkmen Türkçesinin ses bilgisi doğrultusunda metin çözümlenmesi.		
14	Genel Sınav		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Türkmenler ve Türkmenistan hakkında bilgi edinecek, Türk lehçeleri içerisinde Türkmen Türkçesinin yerini ve önemini öğrenecek
Ö02	Oğuzlar hakkında bilgi sahibi olarak Oğuz-Türkmen bağlantısını görecektir Türkmen Türkçesinin genel ses özelliklerini öğrenecek

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabelerle (Göktürk, Arap, Kiril) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.
P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabilme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabilme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme
P08	Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P04	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatlarının başlangıçtan günümüze kadarki tarihi gelişim ve değişimine vakıf olma.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	14	3	42
Sınıf Dışı Ç. Süresi	14	3	42
Ödevler	2	14	28
Sunum/Seminer Hazırlama	0	0	0
Ara Sınavlar	1	4	4
Uygulama	0	0	0
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	4	4
Toplam İş Yükü			120
AKTS Kredisi			4

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları									
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek									

	P01	P02	P03	P04	P05	P06	P07	P09
Tüm			4	1	3	2	2	5
Ö01	5	5	4	1	3	2	3	5
Ö02	5	5						5

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL117 Azerbaycan Türkçesi I					
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	ÇTL117	Azerbaycan Türkçesi I	3	3	4

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

Karşılaştırmalı dilbilimin tanımı, Türk lehçelerinin sınıflandırılması ve Türk lehçelerinin coğrafyası, Türk lehçelerinin oluşumu, Azerbaycan Türkçesinin dil özelliklerini öğretmek

Ders İçeriği:

Azerbaycan ve Azerbaycan Türkleriyle ilgili genel bilgileri, Azerbaycan Türkçesinin tarihi gelişimini, kullanılan alfabeleri, Azerbaycan Türkçesindeki ünlülerin ve ünsüzlerin özelliklerini belirlemek ve ünlü ve ünsüzlerle ilgili ses olaylarını örnekleriyle birlikte ortaya koymak.

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Dersi Veren:

Yrd. Doç. Dr. Süleyman Kaan YALÇIN

Dersin Yardımcıları:

Dersin Kaynakları

Ders Notları

: Buran, Ahmet; Alkaya, Ercan; Yalçın, S. Kaan, Çağdaş Türk Yazı Dilleri-I, Akçağ, Yay., Ankara, 2014.

Kaynaklar

: Buran, Ahmet; Alkaya, Ercan, Çağdaş Türk Lehçeleri, Akçağ, Yay., Ankara, 2013.

Dökümanlar

: Türk Lehçeleri Grameri, Editör Prof. Dr. Ahmet B. Ercilasun, Akçağ Yay., Ankara, 2007.

Ödevler

: Tekin, Talat, Türk Dillerinde Birincil Uzun Ünlüler, Simurg Yayınları, İstanbul, 1995.

Sınavlar

: Altaylı, Seyfettin, Azerbaycan Türkçesi Sözlüğü, MEB. Yayınları, İstanbul, 1994.

Yalçın, S. Kaan, Çağdaş Türk Lehçelerinde Ünlüler, TDK. Yay., Ankara, 2013.

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler

:

Mühendislik Bilimleri

:

Mühendislik Tasarımı

:

Sosyal Bilimler

: 100

Eğitim Bilimleri

:

Fen Bilimleri

:

Sağlık Bilimleri

:

Alan Bilgisi

: 100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Azerbaycan ve Azerbaycan Türkleri hakkında genel bilgiler.		
2	Türk lehçelerinin tasnifi ve Oğuz grubu Türk lehçelerinin genel tanıtımı.		
3	Azerbaycan Türkçesinin tarihi gelişimi.		
4	Azerbaycan Türkçesi Kiril alfabesinin tanıtımı.		
5	Azerbaycan Türkçesi Latin alfabesinin tanıtımı.		
6	Azerbaycan Türkçesinin genel ses özelliklerinin belirlenmesi.		
7	Ara Sınav		
8	Azerbaycan Türkçesindeki ünlüler ve uzun ünlüler hakkında bilgi verilmesi.		
9	Azerbaycan Türkçesindeki ünlülere ait ses olaylarının örnek metinler üzerinde gösterilmesi.		
10	Azerbaycan Türkçesindeki ünlü uyumları.		
11	Azerbaycan Türkçesindeki ünsüzler ve ünsüzlerle ilgili ses olaylarının örnek metinler üzerinde gösterilmesi.		
12	Azerbaycan Türkçesindeki ünsüz uyumu.		
13	Azerbaycan Türkçesinin ses bilgisi doğrultusunda metin çözümlenmesi.		
14	Genel Sınav		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Azerbaycan ve Azerbaycan Türkleri hakkında bilgi edinecek, Türk lehçeleri içerisinde Azerbaycan Türkçesinin yerini ve önemini öğrenecek
Ö02	Oğuzlar hakkında bilgi sahibi olarak Oğuz Türkleriyle Azerbaycan Türkleri arasındaki bağlantıyı görecektir Azerbaycan Türkçesinin genel ses özelliklerini öğrenecek

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabelerle (Göktürk, Arap, Kiril) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.
P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabileme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabileme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme
P08	Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	14	3	42
Sınıf Dışı Ç. Süresi	14	2	28
Ödevler	9	2	18
Sunum/Seminer Hazırlama	0	0	0
Ara Sınavlar	1	2	2
Uygulama	14	2	28
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	2	2
Toplam İş Yükü			120
AKTS Kredisi			4

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları									
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek									

	P01	P02	P03	P05	P06	P07	P08	P09
Tüm			3	5	3	4	1	5
Ö01	5	5	3	5	4	4	1	5
Ö02	5	5	3	5	3	4	1	5

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL119 Türk Dünyası Tarihi I					
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	ÇTL119	Türk Dünyası Tarihi I	2	2	3

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

Ana hatlarıyla başlangıçtan günümüze Türk dünyasının tarihini, önemli olaylarını ve olgularını öğrenir. Türk Dünyasının bugününe şekillendiren tarihi olaylarını, göçleri ve Türk devletleri tarihini kavrar.

Ders İçeriği:

Kaynaklar, Türkistan bölgesinin coğrafi ve jeopolitik önemi, Özbekistan, Kırgızistan, Kazakistan devletlerinin Çarlık hakimiyeti, Sovyet hakimiyeti döneminde siyasi, sosyal, iktisadi ve Kültürel durumu hakkında bilgiler verilmesi.

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Dersi Veren:

Prof. Dr. İbrahim YILMAZÇELİK

Dersin Yardımcıları:

Dersin Kaynakları

Ders Notları	: AĞAOĞLU, Samet, Sovyet Rusya İmparatorluğu, İstanbul,1967.
Kaynaklar	: ARMAOĞLU, Fahir, "Bolşevik İhtilali ve Self-Determinasyon Prensipleri" Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, XVII/2 (1963)
Dökümanlar	: CAROE, Olaf, Soviet Empire, The Turks of Central Asia and Stalinism, London,1953.
Ödevler	: GÖKALP, Ziya, Türkçülüğün Esasları, İstanbul,1976.
Sınavlar	: HAYİT, Baymirza, Türkistan Devletlerinin Milli Mücadeleleri tarihi, Ankara,1995. KAFESOĞLU, İbrahim, Türk Milli Kültürü, İstanbul,1984. KURAT, A. Nimet, Türkiye ve İdil Boyu, Ankara,1966. KURAT,A.Nimet, Türkiye ve Rusya, Ankara,1970. SARAY, Mehmet, Rusya'nın Türk İllerinde Yayılması, İstanbul,1975. SARAY, Mehmet, Gaspıralı İsmail Bey'den Atatürk'e Türk Dünyasında Dil ve Kültür Birliği, İstanbul, 2003. SARAY, Mehmet, Modern Kırgızistan'ın Doğuşu, Ankara,2004.

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	: 25	Alan Bilgisi	: 75

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Dersin kaynaklarından arşivlerin tanıtımı		
2	Ders kaynaklarından gazeteler, hatıralar ve tetkik eserler		
3	Türkistan teriminin tanımı bölgenin coğrafi özellikleri		
4	Türkistan bölgesinin jeopolitik önemi		
5	Çarlık Rusya Hakimiyeti Döneminde Türkistanın siyasi, sosyal, iktisadi durumu		
6	1916 Türkistan Milli İsyanı		
7	Bolşevik ihtilali ve Türkistan Türkleri		
8	ARA SINAV		
9	Bolşevik ihtilali ve Türkistan Türkleri		
10	Basmacılık İsyanı (Milli Kurtuluş Hareketi)		
11	Sovyet Rusya Hakimiyeti Döneminde Özbekistan Türkleri		
12	Sovyet Rusya Hakimiyeti Döneminde Kırgızistan Türkleri		
13	Sovyet Rusya Hakimiyeti Döneminde Kazakistan Türkleri		
14	Sovyet Döneminde Ortaya Çıkan Düşünce Hareketleri		
15	Genel Sınav		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Türkistan bölgesinin tarihi, coğrafi, ve jeopolitik önemi

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabelerle (Göktürk, Arap, Kiril) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.
P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabileme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabileme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme

P08 Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma

P04 Türk dili, lehçeleri ve edebiyatlarının başlangıçtan günümüze kadarki tarihi gelişim ve değişimine vakıf olma.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	0	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	0	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	14	2	28
Sınıf Dışı Ç. Süresi	14	2	28
Ödevler	10	2	20
Sunum/Seminer Hazırlama	5	2	10
Ara Sınavlar	1	2	2
Uygulama	0	0	0
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	2	2
Toplam İş Yükü			90
AKTS Kredisi			3

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları		
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek		

	P05	P08
Tüm	3	5
Ö01	3	5

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL121		Osmanlı Türkçesi I				
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS	
1	ÇTL121	Osmanlı Türkçesi I	2	2	3	

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

1. Türk edebiyatına ait Arap harfli metinleri okuma ve anlama becerisini kazandırmak. 2. Latin alfabesine çevirebilmelerini sağlamak

Ders İçeriği:

Osmanlı Türkçesiyle yazılı metinleri okuma, yazma, Osmanlı Türkçesi içerisinde kullanılan Arapça ve Farsça kelimelerin yapı ve anlamlarını öğrenme, Türkçe kelime eklerin okunması ve yazılması.

Ön Koşulları:**Dersin Koordinatörü:****Dersi Veren:**

Yrd. Doç. Dr. Hasan ŞENER

Dersin Yardımcıları:**Dersin Kaynakları**

Ders Notları	: F.Kadri Timurtaş, Osmanlı Türkçesine giriş I, İstanbul 2000
Kaynakları	: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca –Türkçe Ansiklopedik Lügat Ankara 1970
Dökümanlar	: İsmail Parlatır, Osmanlı Türkçesi Sözlüğü, Ankara 2007
Ödevler	: Cem Dilçin, Yeni Tarama Sözlüğü TDK Yay. Ankara 1983
Sınavlar	: Şemsettin Sami, Kâmûs-ı Türkî, İstanbul1996

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	: 100	Alan Bilgisi	: 100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Derstle ilgili kaynaklar, Osmanlıca'nın dönemleri		
2	Arap alfabesi, bitişik ve ayrı harfler, harflerin bitişme şekilleri		
3	Arapça, Farsça ve Türkçeye mahsus harfler		
4	Arapça, Farsça kelimeleri imlasi ve bu kelimeleri yazma çalışması		
5	Sesli ve sessiz harfler		
6	Güneş ve ay harfleri		
7	Rakamlar ve harflerin rakam değeri		
8	Ara Sınav		
9	Transkripsiyon alfabesi		
10	Arapça, Farsça, Türkçe kelimelerle yazma okuma çalışmaları		
11	Arapça, Farsça ve Türkçe kelimelerin imlasi		
12	Türkçe isim çekim ekleri, fiil çekim ekleri		
13	Türkçe kelime ve eklerle Doğu dillerinden kelimeleri okuma ve yazma çalışmaları		
14	Harflerle ilgili işaretler, hemzenin yazılışı		
15	Genel Sınav		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Osmanlı Türkçesinin genel gramer kurallarını bilme
Ö02	Osmanlı Türkçesi ile yazılı matbu metinleri okuma ve anlama
Ö03	Arap alfabesi ile Türkçe metinleri yazma

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabelerle (Göktürk, Arap, Kiri) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.
P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabileme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabileme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme
P08	Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P04	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatlarının başlangıçtan günümüze kadarki tarihi gelişim ve değişimine vakıf olma.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	0	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	0	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	2	20	40
Sınıf Dışı Ç. Süresi	2	10	20
Ödevler	1	10	10
Sunum/Seminer Hazırlama	0	0	0
Ara Sınavlar	1	10	10
Uygulama	0	0	0
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	10	10
Toplam İş Yükü			90
AKTS Kredisi			3

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları							
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek							
	P01	P02	P04	P05	P06	P07	P10
Ö01	5	5	4	3	2	4	3
Ö02	5	5	4	3	3	4	3
Ö03	5	5	4			4	3

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	YDİ107	İngilizce I	2	2	3

Dersin Dili:

İngilizce

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

• Öğrencilere akademik çalışmalarında ve iş yaşamlarında ihtiyaç duyacakları yabancı dil becerisini kazandırmak amacıyla eğitim vermek. • Ders içeriğinde verilen konuları dildeki dört beceride (dinleme, konuşma, okuma, yazma) kullanabilmeyi öğretmek. • Dinleme, konuşma, okuma ve yazma dil becerilerini geliştirmek.

Ders İçeriği:

- Geniş Zaman (To Be) - Kişi Zamirleri - Sahiplik Sıfatları ve 's/of - Aile Bireyleri - Sıfatlar - Sahiplik Konusu (Have got/Has got) - Okuma Parçası Çalışması 1 - Edatlar (a/an/the) - Sayılar/Günler/Aylar/Mevsimler/Saatleri ve tarihleri söyleme - İşaret Sıfatları/Zamirleri/Çogul İsimler - Yer Edatları/Var Yapısı (There is/There are) - Okuma Parçası Çalışması 2 - Sayılamayan İsimler - Some/any/no - Many/much/a lot of/a few/a little - Yardımcı Fiiller (can/can't) - Bağlaçlar (and/but/or/so/because) - Okuma Parçası Çalışması 3 - Which one/Which ones/too/enough - Emir Cümleleri - Teklif cümleleri (let's/let's not/why don't we/how about) - Soru Türleri (Evet/Hayır ve Bilgi) - Geniş Zaman - Okuma Parçası Çalışması 4 - Geniş Zamanda Sıklık Zarfları ve İfadeleri - Zaman Edatları (in/on/at ve diğer zaman ifadeleri) - Like/Dislike/Fil+ing/like/would like - Kişi ve nesne zamirleri/Sahiplik sıfatları ve zamirleri - Okuma Parçası Çalışması 5

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Dersi Veren:

Okutman Ayşe Ebru Özgevrek

Dersin Yardımcıları:

Dersin Kaynakları

Ders Notları	: Sözlük
Kaynakları	: Solutions in English Grammar (Yazar:Ahmet KENTER - ERA Dil Yayıncılık)
Dökümanlar	:
Ödevler	:
Sınavlar	:

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	: 100	Alan Bilgisi	:

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	-Ders materyali, içeriği ve değerlendirme şeklini belirtme-Geniş zaman(to be)-Kişi zamirleri, sahiplik sıfatları, sahiplik 's ve of	-Bilinmeyen kelimeler	-Ders Kitabı-Sözlük
2	-Aile bireyleri, sıfatlar-Sahiplik konusu(have got, has got)	-Bilinmeyen kelimeler	-Ders Kitabı-Sözlük
3	-Okuma parçası 1-Edatlar:a, an, the	-Bilinmeyen kelimeler	-Ders Kitabı-Sözlük
4	-Sayılar, günler, aylar, mevsimler, saati ve tarihi söyleme-This, that, these, those, sayılabilen isimlerin çoğul halleri	-Bilinmeyen kelimeler	-Ders Kitabı-Sözlük
5	-Yer edatları, there is, there are-Okuma parçası 2	-Bilinmeyen kelimeler	-Ders Kitabı-Sözlük
6	-Sayılamayan isimler, some, any, no-Many, much, a lot of, a few, few, a little, little	-Bilinmeyen kelimeler	-Ders Kitabı-Sözlük
7	-Yardımcı fiiller:can, can't-Bağlaçlar:and, but, or, so, because--VIZE--	-Bilinmeyen kelimeler	-Ders Kitabı-Sözlük
8	-Okuma parçası 3-Which one, which ones, too, enough	-Bilinmeyen kelimeler	-Ders Kitabı-Sözlük
9	-Emir cümleleri, let's, let's not, why don't we, how about-Soru türleri:evet/hayır ve bilgi sorular	-Bilinmeyen kelimeler	-Ders Kitabı-Sözlük
10	-Geniş zaman-Okuma parçası 4--ARA SINAV--	-Bilinmeyen kelimeler	-Ders Kitabı-Sözlük
11	-Geniş zamandaki sıklık zarfları ve ifadeleri-Zaman edatları:in, on, at ve diğer ifadeler	-Bilinmeyen kelimeler	-Ders Kitabı-Sözlük
12	-Like, dislike, verb+ing, like, would like	-Bilinmeyen kelimeler	-Ders Kitabı-Sözlük
13	-Özne ve nesne zamirleri, sahiplik sıfatları ve zamirleri	-Bilinmeyen kelimeler	-Ders Kitabı-Sözlük
14	-Okuma parçası 5-Tekrar--FİNAL--	-Bilinmeyen kelimeler	-Ders Kitabı-Sözlük

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Ders içeriğinde verilen konuları dildeki dört beceride (dinleme, konuşma, okuma, yazma) kullanabilmeyi öğrenirler.

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabelerle (Göktürk, Arap, Kiril) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.
P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabileme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabileme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme
P08	Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	14	2	28
Sınıf Dışı Ç. Süresi	14	4	56
Ödevler	0	0	0
Sunum/Seminer Hazırlama	0	0	0
Ara Sınavlar	1	5	5
Uygulama	0	0	0
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	10	10
Toplam İş Yükü			99
AKTS Kredisi			3

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları	
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek	
